

M.S.Wojsk.
Naczelny Prokurator Wojskowy

Nr. 1447/II/23.Tjn.
Dn. 26 listopada 1923.r.
Warszawa.

Tel: 113-74.

Do

1
Pana Ministra Spraw Wojskowych

R a p o r t.

W wykonaniu ustnego rozkazu z dn. 24.XI.1923.r.przed-
kładam dwa raporty Prokuratora Wojskowego w Krakowie w spra-
wie mjr. Dziadosza i por. Kormana.

2 zał:

Naczelny Prokurator Wojskowy

Pik.
(Pik)

Generał Brygady

O d p i s .

Prokuratura
przy Wojskowym Sądzie Okr.
w Krakowie.

Pr. 3841/23.

Dnia 24 listopada 1923.r.

Do

Ministerstwa Spraw Wojskowych

(Naczelny Prokurator Wojskowy)

w W a r s z a w i e .

R a p o r t .

Na rozkaz telefoniczny z dnia dzisiejszego w sprawie zawieszenia aresztu śledczego nad majorem Władysławem Dziadoszem 16. pułku piechoty przedkładam następujące sprawozdanie:

1/ Dnia 15 b.m. wpłynęło z Dowództwa Okręgu Korpusu Nr.V. w Krakowie pod L.8245/V doniesienie Dcy garnizonu w Tarnowie, według którego major Dziadosz po użyciu broni przez wojskową asystencję w Tarnowie przeciw atakującym go tłumom demonstrantów w dniu 11.b.m.-mimo ostrego przygotowania - wziął czynny udział w pogrzebie zabitych robotników - będących manifestacją polityczną, a nadto wyraził się w sprawie ostatniej afery "jeżeli są w armii oficerowie szpiegowie to mogą być i oficerowie komuniści".

2/ Nadto wpłynął tu z Województwa Krakowskiego odpis doniesienia Wojewody skierowanego do Ministra Spraw Wojskowych przeciw ppłk. Józefowi Giegiel-Melechowiczowi 16.p.p.Majorowi Wacławowi Biernackiemu Kdtowi P.K.U. Tarnów, majorowi Władysławowi Dziadoszowi 16.p.p.i majorowi Władysławowi Wojakowskiemu 1 pułku strzelców podhalańskich o planowanie zamachu stanu i wywołanie zamieszek w wojsku.

W sprawie ad 1/ z rozkazu właściwego Dowódcy wdrożone zostało przeciw majorowi Wład.Dziadoszowi postępowanie sędowo-badawcze o wyst. z § 92 wkk i rozp.R.O.F. z 18.8.1920 Dz.U.Nr.81/20 z zawieszeniem aresztu śledczego pm. § 171:2-5 w.p.k.

W sprawie ad 2/ wdrożono dochodzenia prokuratorskie celem stwierdzenia stanu faktycznego i wydelegowano w miejsce zamieszkania podejrzanych oficerów 1 sędziego śledczego, 1 Podprokuratora wojskowego i 1 asystenta celem natychmiastowego przeprowadzenia rewizji domowej i przesłuchania świadków. Wynik do tej chwili nie znany.

Podpułkownik Józef Giegel-Melechowicz, major Wacław Biernacki (ten łącznie ze sprawą kapitana Obiedowicza o rozbrojenie baonu 16.p.p.) major Władysław Dziadosz znajdują się w tut. więzieniu, zaś co do majora Władysława Wojakowskiego 1 psp. na wniosek wydelegowanego Podprokuratora wydane zostaną zarządzenia w miarę potrzeby.

Areszt śledczy nad majorem Dziadoszem wskazany jest ze względów obawy ucieczki przed wysoką karą, obawy ew. wpływania na świadków sprawy, obawy powtórzenia czynu karygodnego (sposób mówienia) i ze względów wojskowych (rozluźnienie dyscypliny i subordynacji).-

Nadmienić muszę, że jeszcze przed wpłynięciem doniesienia ad 2) pojawiła się w jednym z dzienników krakowskich notatka o aresztowaniu wyżej wymienionych oficerów a między nimi także i majora Wojakowskiego, o którym tutejszej Prokuraturze nie było jeszcze nic wiadomem, wobec czego nasuwa się usilne podejrzenie, że notatka dziennikarska nie była niczem innym jak tylko przestrogą dla osób dotychczas jeszcze nieskompromitowanych, dla usunięcia śladów swojej przestępczej działalności.

Prokurator Wojskowy:

/-/ Dr. Bartik Ppłk.)

Dodatek.

Areszt śledczy zawieszony został na wniosek Prokuratora przez sędziego śledczego; podejrzany zalił się przeciw aresztowi śledczemu lecz posiedzenie dyspozycyjne zażalenie odrzuciło i areszt śledczy utrzymało.

/-/ Dr. Bartik Ppłk.

Za zgodność:

M. Ducharski

Prokuratura
przy Wojskowym Sądzie Okr.
w Krakowie.

O d p i s .

Pr. 3842/23.
Dnia 24 listopada 1923 r.

Do

Ministerstwa Spraw Wojskowych
/ Naczelnny Prokurator Wojskowy /
w Warszawie.

R a p o r t .

Na rozkaz telefoniczny z dnia dzisiejszego w sprawie zawieszenia aresztu śledczego nad porucznikiem Józefem Kormannem 16 pułku piechoty przedkładam następujące sprawozdanie:

Dnia 15 b.m. wpłynęło z Dowództwa okręgu Korpusu Nr.V. pod L. 8244/V. doniesienie / protokolarne zeznania kilku oficerów 16 pułku piechoty /, według którego porucznik Józef Kormann tegoż pułku w dniu 8 b.m., tj. bezpośrednio po użyciu broni palnej przez asystencję wojskową w Tarnowie przeciw atakującym ją tłumom demonstrantów oświadczył wobec kilku oficerów i jednego chorążego i 2 sierżantów, że "on by nie strzelał do tłumu lecz pertraktowałby z nim, chociażby go nawet kamieniami obrzucono i miano rozbroić, to rozkazu strzelania by nie wydał" "strzelanie takie jest to świństwo", "ta strzelanina była zupełnie niepotrzebna, jesteśmy armją ludową demokratyczną - a nie monarchistyczną" i t.p. -

Na skutek wymienionego doniesienia z rozkazu właściwego Dowódcy, wdrożone zostało przeciw por. Kormannowi postępowanie sądowo-badawcze o występki z §§ 100 i 102 wkk z zawieszeniem aresztu śledczego pm. § 171: 2-5 wpk. -

Ponieważ większość wnieszonych w aferę "akcja antistrajkowa" oficerów należy bądź to do 16 pp. bądź też do garnizonu Tarnów, dalej ponieważ por. Kormann jest rzekomo szwagrem współobwinionego majora Władysława Dziadosza, przeto zawieszenie aresztu śledczego było ze względów obawy ucieczki przed wysoką karą, obawy wpływania na świadków sprawy, obawy powtórzenia czynu i ze względów wojskowych /rozluźnienie dyscypliny i subordynacji/ wskazane. -

Prokurator Wojskowy:

Dr. Bartik m.p.

Ppłk.

verte

176

Dodatek.

Areszt śledczy zawieszony został na wniosek Prokuratora przez
sędziego śledczego, podejrzany żalił się przeciw aresztowi śledczemu
lecz Sąd na posiedzeniu dyspozycyjnem zażalenie odrzucił i areszt
śledczy utrzymał.

Dr. Bartik m.p.

Ppłk.

Za zgodność odpisu:

Jak z raportów Prokuratora Wojskowego w Krakowie wynika, śledztwo sądowe przeciw mjr. Dziadoszowi i por. Kormanowi zostało wdrożone zgodnie z ustawą na wniosek Prokuratora za zgodą właściwego dowódcy (art. 101 Rozporządzenia Rady Ministrów z 10.V. 1920.r.) przyczem zawieszenie aresztu śledczego nastąpiło w myśl § 176 i 171 pk. 2 - 5 Wojskowej procedury karnej. Powyższe zarządzenia aresztu śledczego rozpatrywał Wojskowy Sąd Okręgowy w Krakowie na posiedzeniu dyspozycyjnem, a to na skutek zażaleń wymienionych oficerów, przyczem uznał zażalenia te za nieuzasadnione, odrzucił je, a areszt śledczy co do obu oficerów utrzymał w mocy, stwierdzając tem słuszność wniosków Prokuratora i zarządzeń właściwego Dowódcy.

Każda zatem ingerencja w tej mierze, do której zresztą brak wszelkich powodów, byłaby zarazem niedopuszczalną, wkraczałaby bowiem w dziedzinę uprawnień sądowych.